

HYVINVOIVA HOIVA
VÄRMÄENDE OMSORG

SOSIAALITAITO

Tervetuloa webinaariin 5.5.2022

”Me ollaan kokeiltu toi jo” – Kokeilukulttuuria vahvistamalla tukea työhyvinvointiin

*Miten yhteiskehittäminen, innostunut ideointi ja fasilitointi tukevat muutuskokeiluja?
Kokemuksia ja käytännön esimerkkejä kokeilukulttuurista hoivatyössä
Keskustelua teemalla: Miten rohkaista kokeiluihin?*

Hankeasiantuntija **Elina Flemming**, lehtori **Päivi Mantere**, hankeasiantuntija **Jenna Pennanen**,
Laurea-ammattikorkeakoulu

Hankeasiantuntija **Carina Gädda**, hankeasiantuntija **Camilla Pitkänen**, lehtori **Sirkku Säätelä**,
Yrkehögskolan Novia (Novia-ammattikorkeakoulu)

Kehittämiskoordinaattori **Tamara Björkqvist**, Sosiaalitalito

NOVIA
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Läpikäyntiin ennen seminaaria (pohja to 29.4. tapaamisen loppuksi)

klo 13.00 aloitus (Krisse)

Klo 13.10 Sitran video 3min. (Elina alustaa) nauhoitus videon jälkeen...

Klo 13.15 Mitä tarkoitamme kokeiluilla työn kehittämisessä? (Elina)

Klo 13.20 Koosteet kyselyistä liittyen kokeilukulttuuriin (Elina)

klo 13.30-13.40 Puhekuplat + osallistaminen mentimeter + keskustelu (Camilla)

Klo 13.40 Miksi kokeilut eivät aina onnistu (Camilla 10min.)

Muutos – mitä se meissä herättää?

Klo 13.50 Yhteiskehittäminen (silta/yläotsikko, yksi kuva työhyvinvointi, yhteiskehittäminen (Päivi 8min.)

Klo 14.00 Innostunut Ideointi (Jenna 12 min.)

Ketterät kokeilut ja yhteiset onnistumiset (Jenna)

Klo 14.10 Fasilitointi (Elina)

Jos ehtii: Kokemuksia onnistuneesta muutoksesta mentimeter ?

n. klo 14.15 Yhteenveto (Kokeilukulttuurin sanoittaminen (Tamara)

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

HYVINVOIVA HOIVA
VÄLMÅENDE OMSORG

SOSIAALITAITO

Webinaarin käytännön ohjeita

- Mikrofoni ja kamera pidetään suljettuna luentojen aikana
- Kommentteja ja kysymyksiä voi esittää chatin kautta
- Webinaari nauhoitetaan ja tallenne julkaistaan hankkeen kotisivuilla:

<https://blogs2.abo.fi/hyvinvoivahoiva/aineistoa-material/>

NOVIA
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Kokeilukulttuuri?

- Keino vastata paremmin yhteiskunnan kiihtyvän muutosvauhdin vaateisiin
- Toimintatapa, jossa kokeiluja ja kokeilevaa kehittämistä hyödynnetään kehittämistyön ja uudistamisen välineenä
- Uuden ajattelun kehittämistä tekemisen, onnistumisen ja epäonnistumisen kautta

Prosessi		Haaste (Challenge)		Pvm, koska valmis	
Kokeilu (kuvaile suunnittelemanne muutos)	Mitä odotimme tapahtuvan?	Mitä tapahtui?	Mitä opimme?		
Potilaiden tunnistamista parannetaan	Potilasturvallisuus ↑ Laatu ↑ / Virheitä 0	Yhdessä Pot. tunnistaminen ↑ pilotointi ↓ Läpimenoaika ↓ Pöytäkokoukset prosessiin	Yhdessä kehittämisen		
triage ja siirt. yhdist. triage → siivoksi	hoitoon pääsy nopeutu lab-rt:n muuttuu	5 K Y Y S M Y S T Ä trian mielenkäyttö ↑ hoidon odotus ↓ hoidetut pot. ↑ Läpimenoaika ↓ virheet ↓	trianierito kannattaa resurssien uudet kannattaa		
Siirrytään yhden näytteen analyysiin	Läpimenoaika ↓ siivoksella enemmän töitä näytteen koki. — — hoidetut potilaat ↑ tehoviivointi ↑	siivoksella töitä ↑ ei odotuksia potilailta Läpimenoaika ↓ pöytäkokoukset ↑	one piece flow järjestän siivoksessa		

<https://youtu.be/1YEM2pQQNEc>

(Sitra video 3min)

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

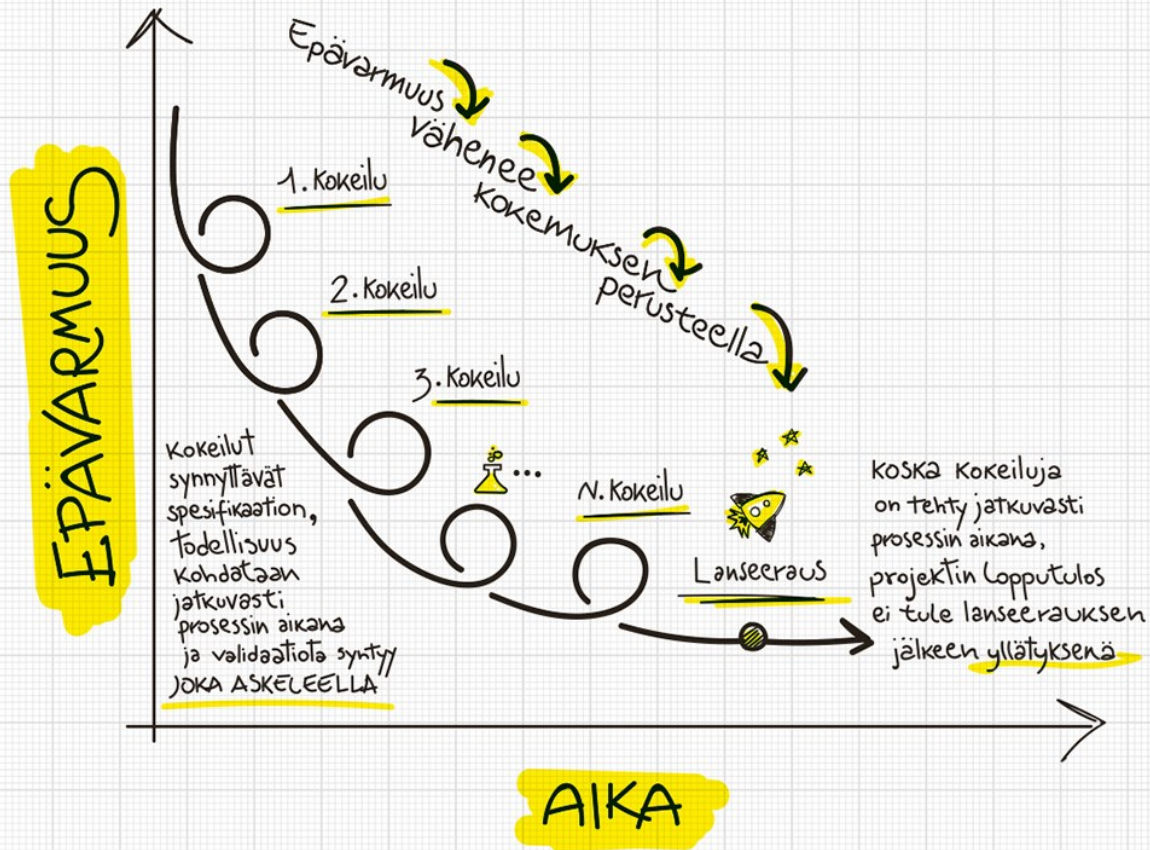
Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Mitä tarkoitamme kokeiluilla työn kehittämisessä?

KOKEILEMALLA KEHITTÄMISEN MALLI

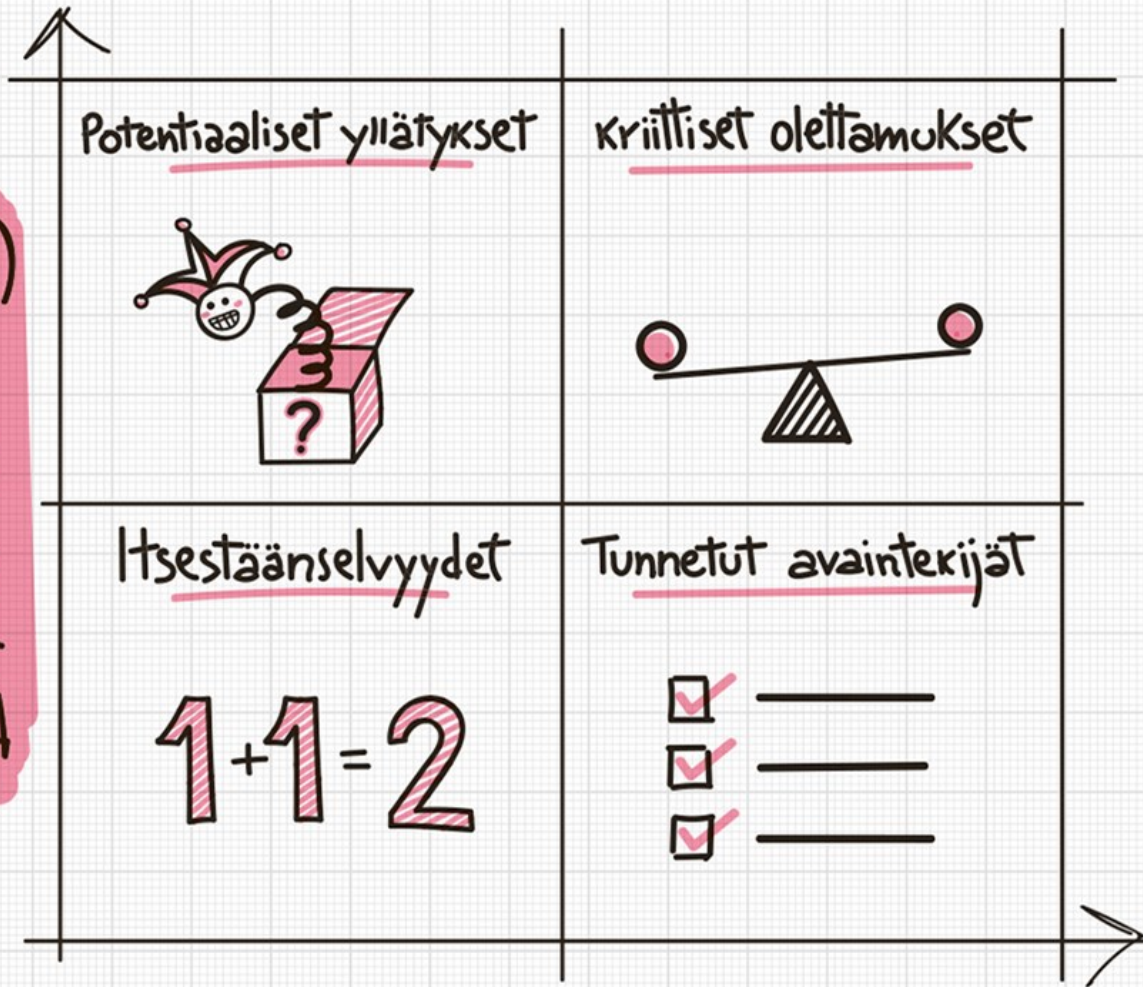
Kokeilujen eri tasot

- Strategiset kokeilut
- Temaattiset kokeilukeskittymät
- Ruohonjuuritason kokeilut

Kokeilujen eri tyypit

- Nopeat kokeilut
- Suunnitelmalliset kokeilut
- Tutkimukselliset kokeilut

EPÄVARMUUS

KRIITTISYYS

Lähde: Hassi L., Paju S., Maila R. 2015. Kehitä kokeillen.

Mitä ovat tiimin subjektiiviset oletukset kehittävästä ideasta?

- > Listataan kaikki kysymykset, väitteet, toteamukset, oletukset
- > Arvotetaan nämä idean osat kriittisyyden (tärkeyden) ja epävarmuuden mukaan
- > Testataan!

Kokeilujen tulisi aina ensisijaisesti pyrkiä validoimaan kriittisimmät ja epävarmimmat oletukset ja lisätä niistä tietoa.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Kokeilukulttuuria hoivatyössä - havaintoja hankkeen aikana

Kestävä kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

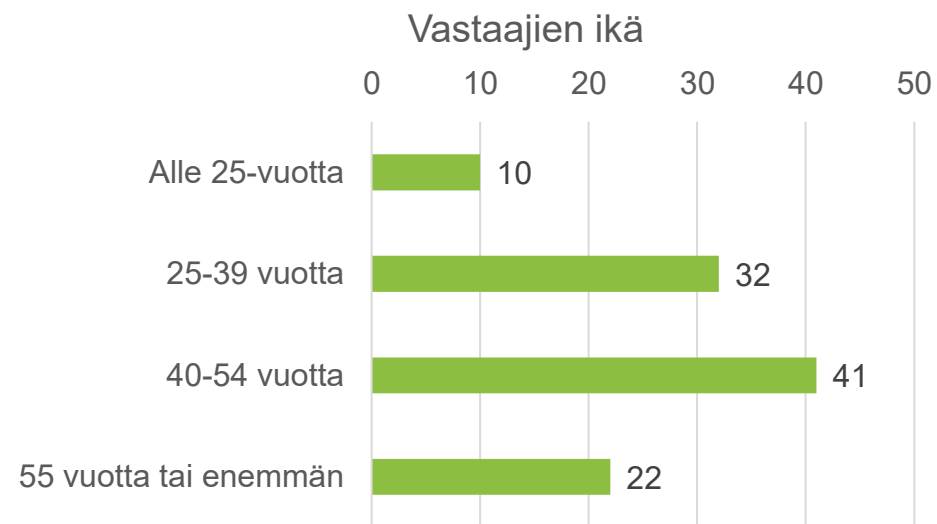
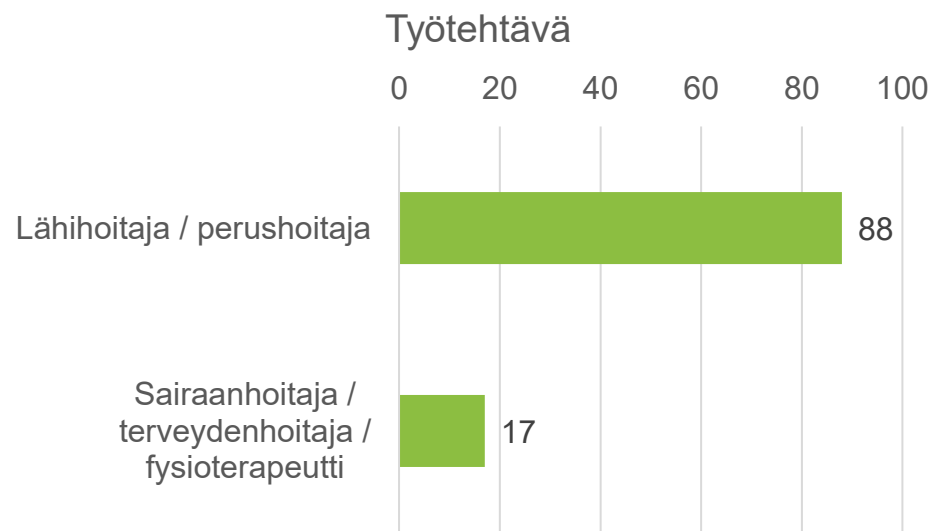

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Hyvinvoiva Hoiva –hankkeessa hoivayksiköiden henkilöstölle tehty työhyvinvointikysely: kokeilukulttuurin edellytyksiin liitetyt kysymykset

Taustatietoja

Aineisto koostuu 10 hoivayksikön vastaajista (N=105)

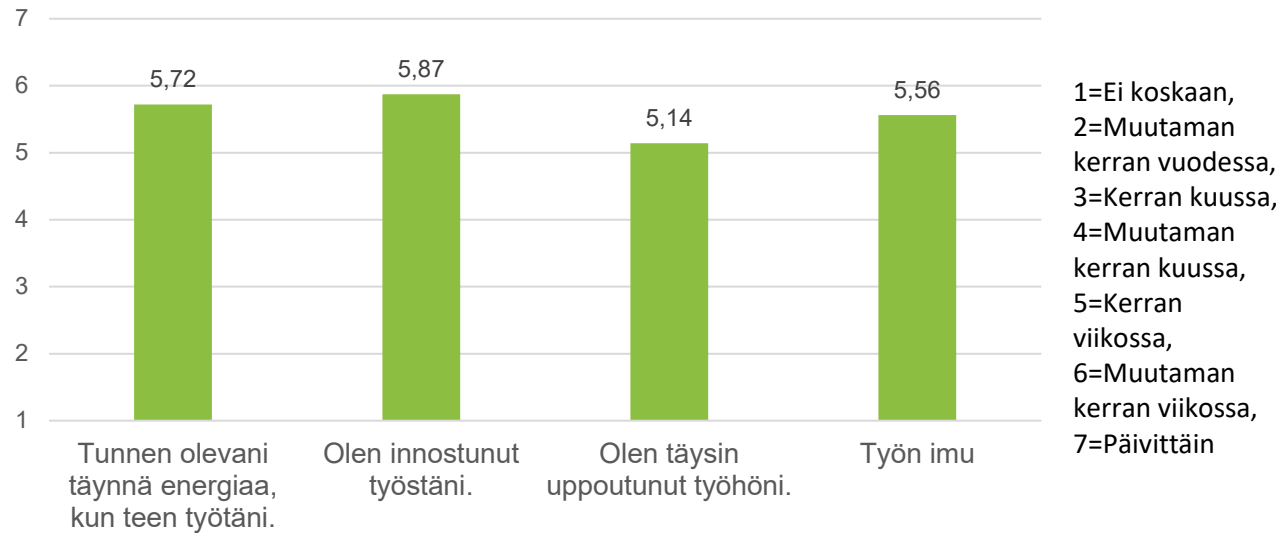

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

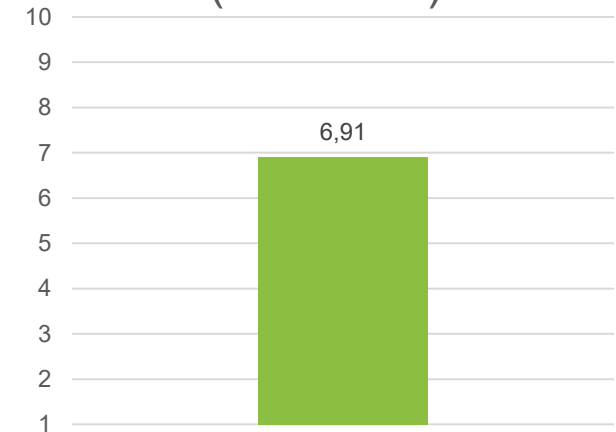
Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

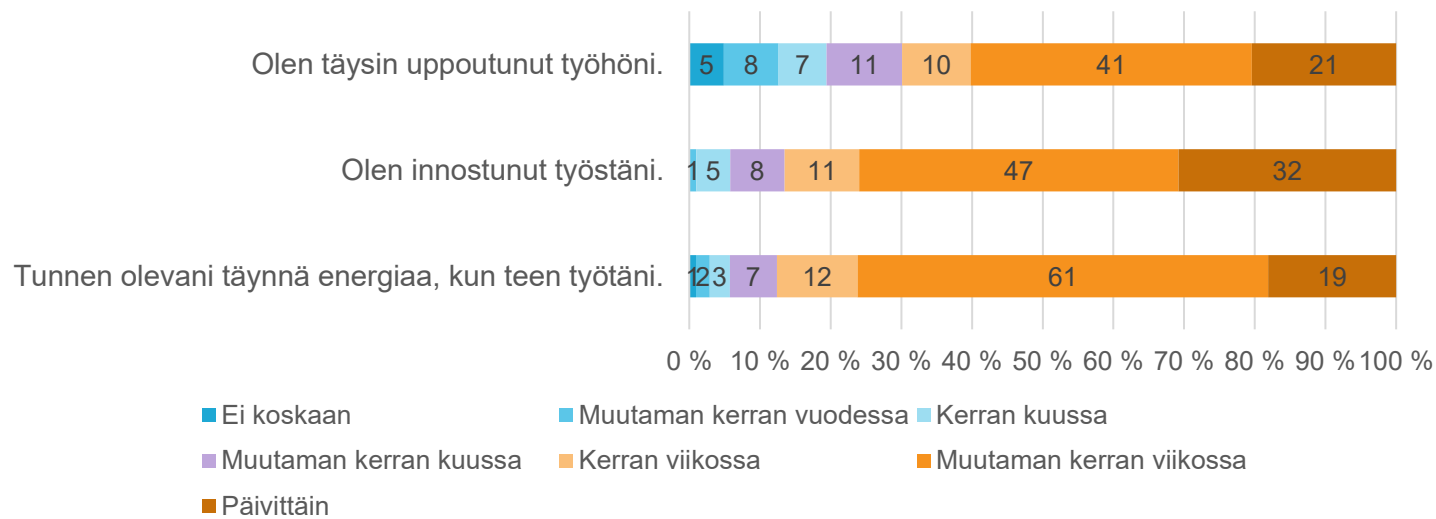
Työn imu (keskiarvot)

Työhyvinvoinnin tila (keskiarvo)

Työn imu

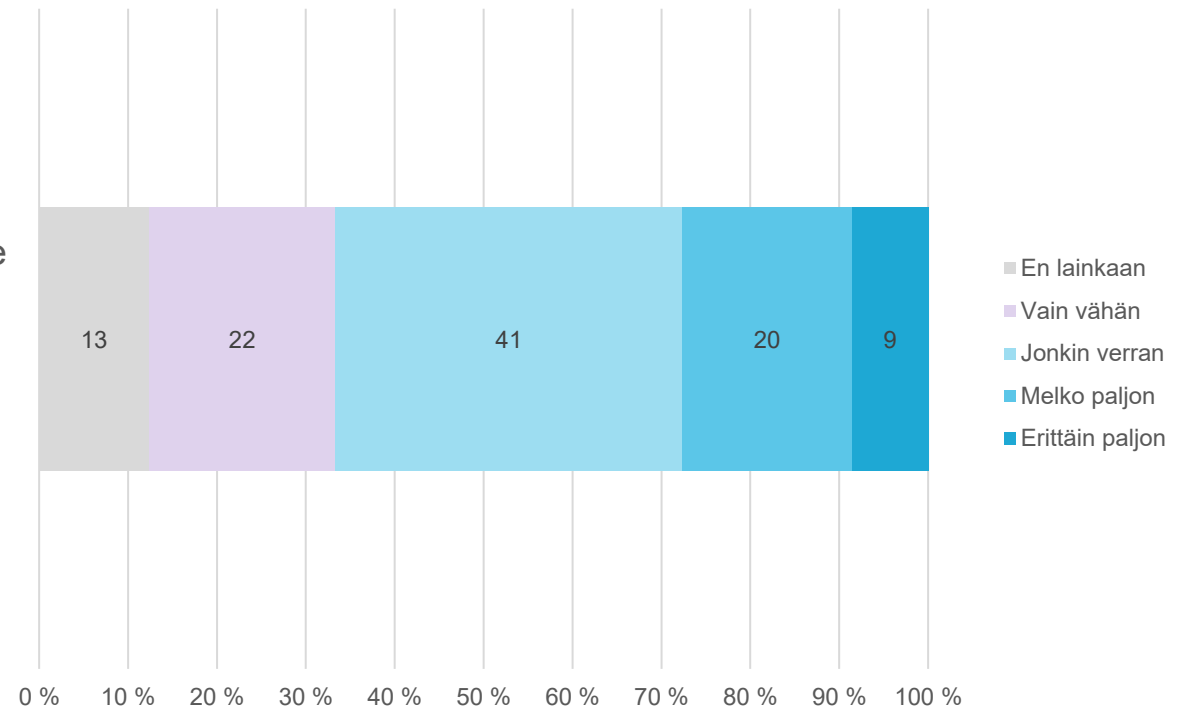
Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

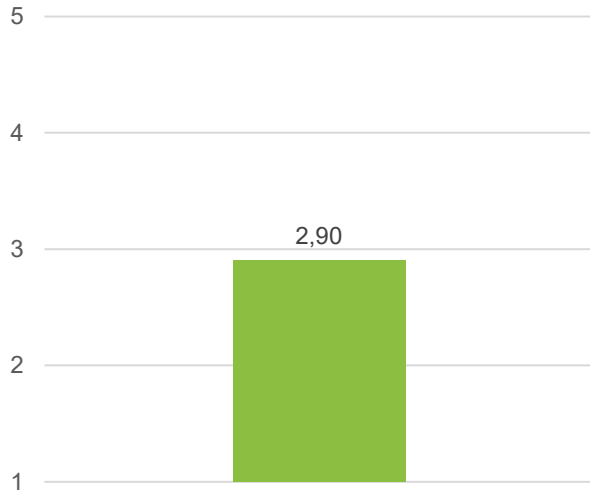

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Stressillä tarkoitetaan tilannetta, jossa ihminen tuntee itsensä jännittyneeksi, levottomaksi, hermostuneeksi tai ahdistuneeksi taikka hänen on vaikea nukkua asioiden vaivatessa jatkuvasti mieltä. Tunnetko sinä nykyisin tällaista stressiä?

Stressi (Keskiarvo)

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Kokeilukulttuurin edellytyksiin liitetyt väittämät

Otamme huomioon kaikkien esittämät parannusehdotukset päästäksemme yhdessä parhaaseen mahdolliseen lopputulokseen.

Toimimme yhdessä toteuttaaksemme uusia ideoita.

Teen aktiivisesti esimiehelleni ehdotuksia työni/työpaikkamme kehittämiseksi.

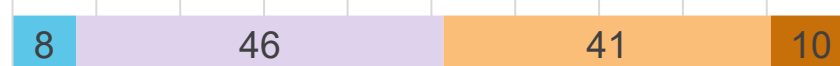
Saan osallistua työpaikkani kehittämistyöhön.

Kehittämisehdotukseni ja ideani otetaan työpaikalla huomioon.

Koen, että pystyn vaikuttamaan työhöni riittävästi.

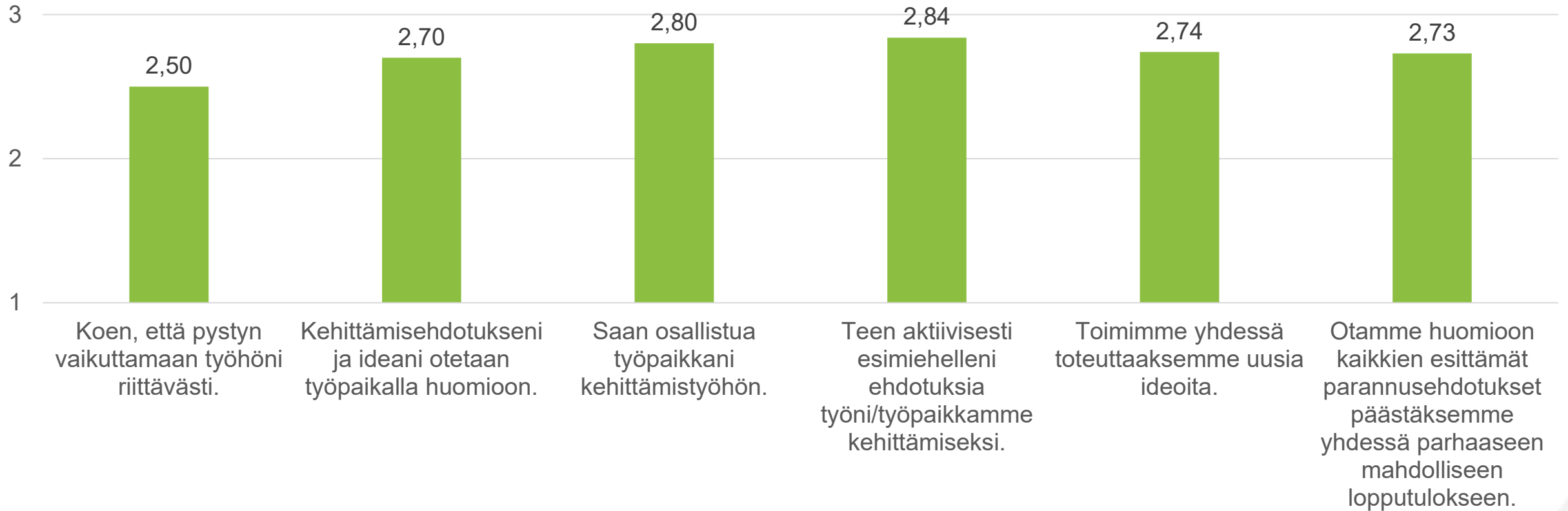

0 % 10 % 20 % 30 % 40 % 50 % 60 % 70 % 80 % 90 % 100 %

■ Täysin eri mieltä ■ Jokseenkin eri mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä ■ Täysin samaa mieltä

Keskiarvo	Keskihajonta
2,50	0,77
2,70	0,80
2,80	0,85
2,84	0,85
2,74	0,73
2,73	0,82

Kokeilukulttuuriin liitetyt väittämät (keskiarvopalkit)

1=Täysin eri mieltä, 2=Jokseenkin eri mieltä, 3=Jokseenkin samaa mieltä, 4=Täysin samaa mieltä

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Kehittämisen haasteita suorina lainauksina hoivatyöyhteisöistä

Siirry www.menti.com

Käytä koodia: 9426 0003 ja vastaa kysymykseen

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

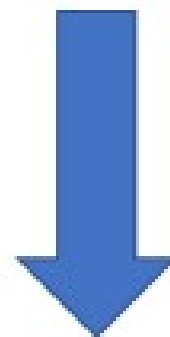
A close-up photograph of a chameleon's head and scales. The scales are a mix of vibrant green and blue, with some yellow and orange tones near the eye. The chameleon's eye is visible, looking towards the right. The background is a soft, out-of-focus green.

Muutos – mitä se meissä herättää?

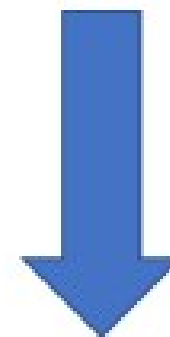
Olemme kaikki osa muutosta - halusimme tai emme

AIVOJEN palkitsemisjärjestelmä ja tunnerakenne

Aktivoituu kun
tehdään
miellyttäviä
asioita

Yrittää välttää
epämukavuutta
(amygdala)

Muutoksessa olevan ihmisen ymmärtäminen

Jotta olisimme motivoituneita olemaan
osa muutoksesta meidän on tiedettävä:

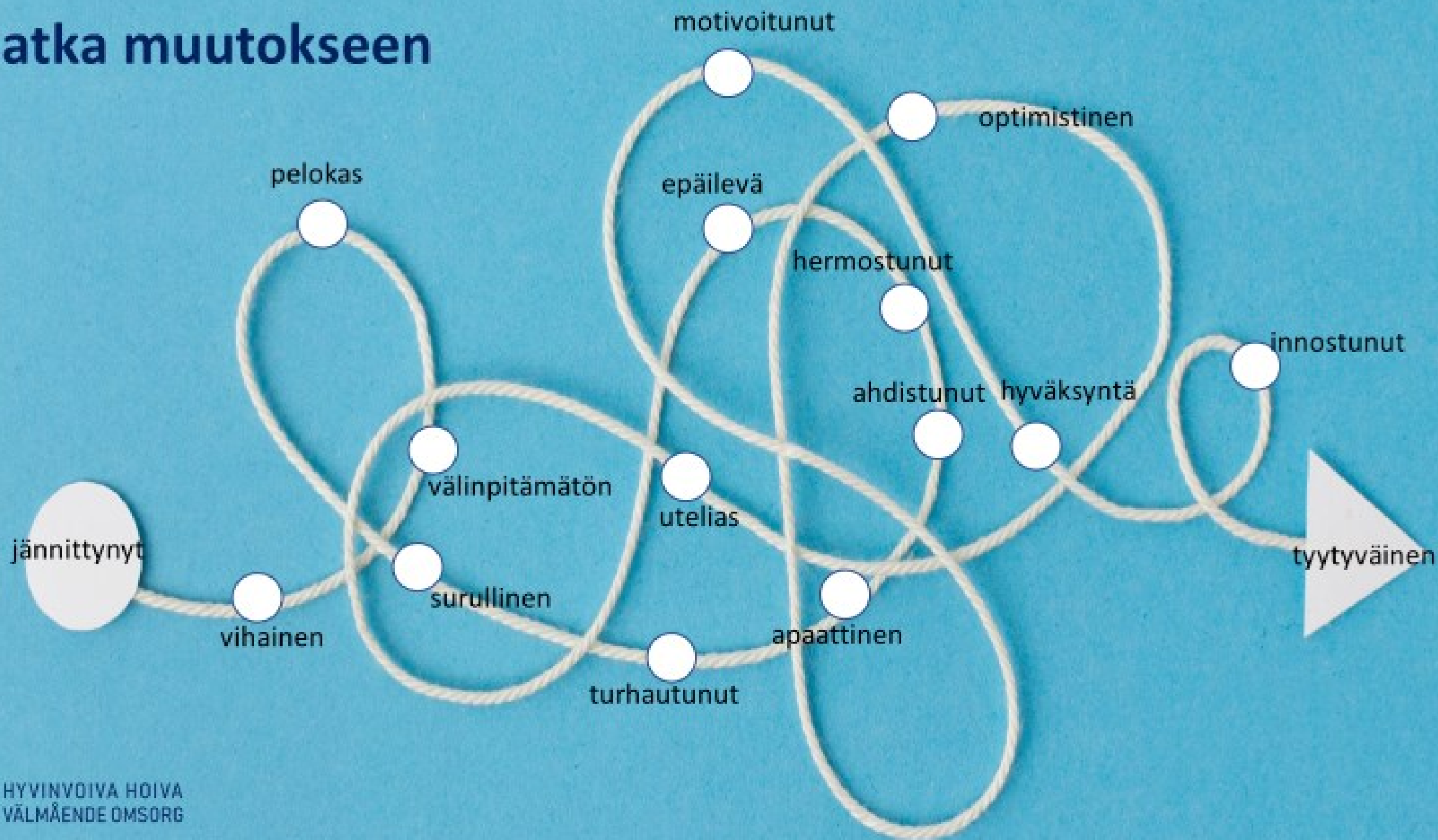
1) miksi jotain on muutettava?

2) miten se vaikuttaa minuun?

3) miten voin olla mukana ja vaikuttaa?

Matka muutokseen

Lopuksi...

Ajattele työtehtäviäsi ja velvollisuuksiasi juuri NYT! Mistä saat energiaa ja mikä herättää uteliaisuutesi? Mikä aiheuttaa vähiten vastustusta?

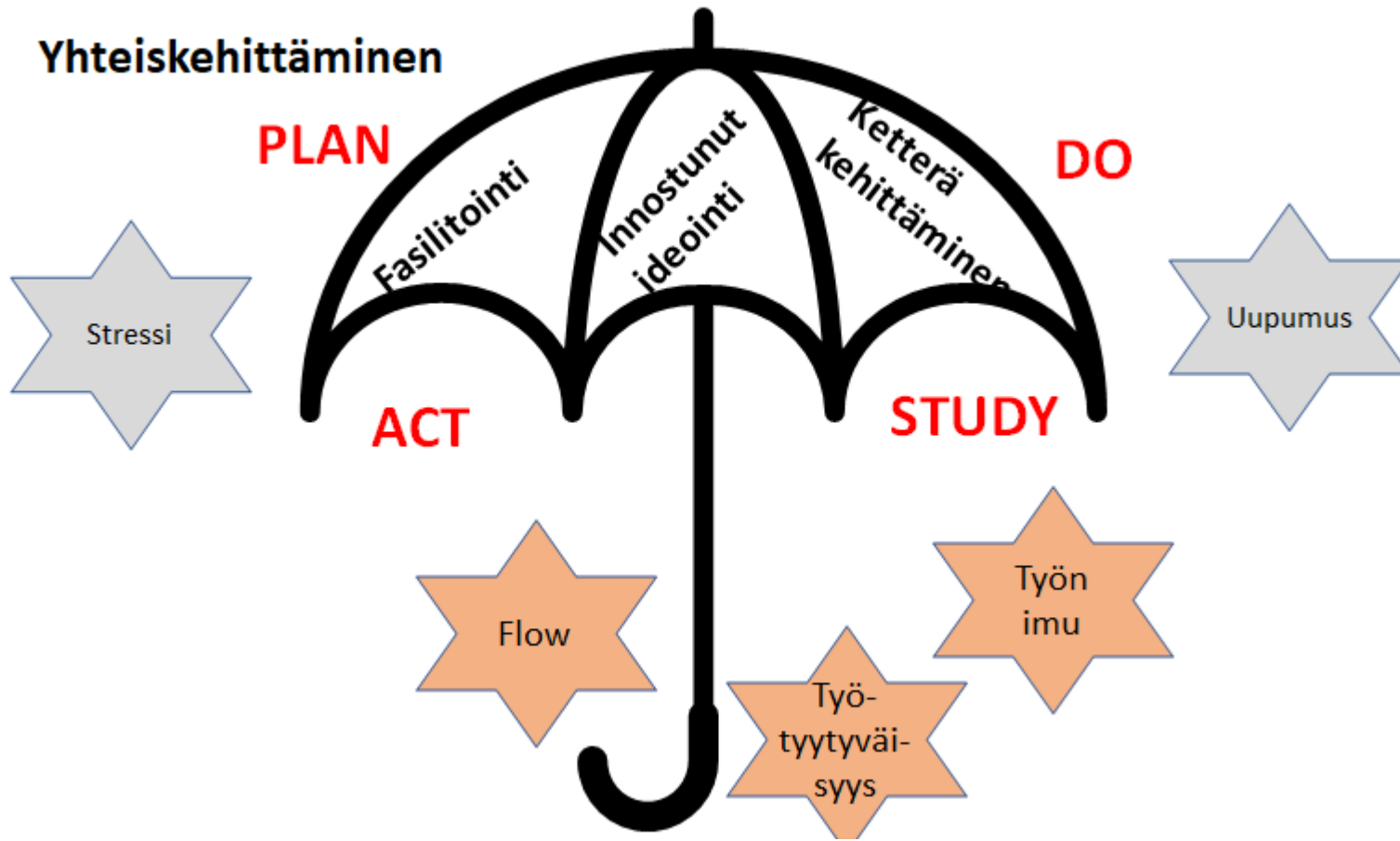
Kestävä kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Miten työn kehittämisellä voidaan tukea työhyvinvointia?

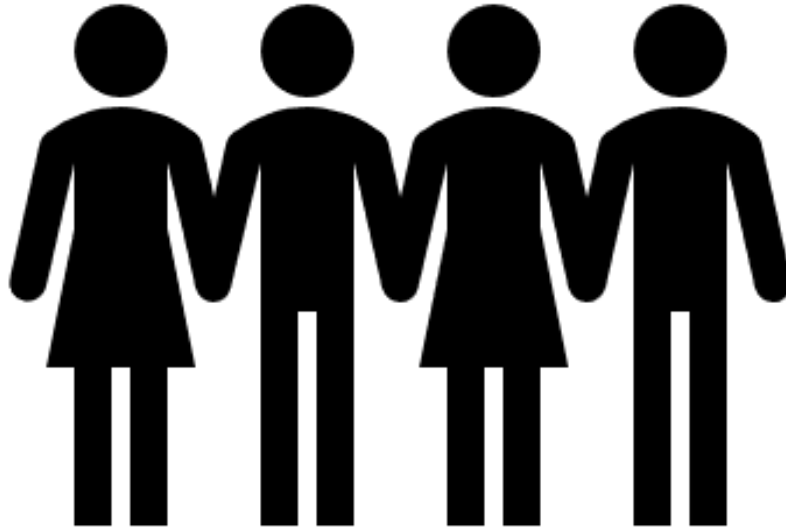
Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Yhteiskehittäminen

MITÄ?
Palvelujen
kehittämistä
Toimintatapa
Dialogisuus
Kumppanuus

MIKSI?
Sujuvampi työ
Parempi, yhtenäinen
laatu
Työhyvinvointi
lisääntyy
Asiakastyytyväisyys
paranee

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

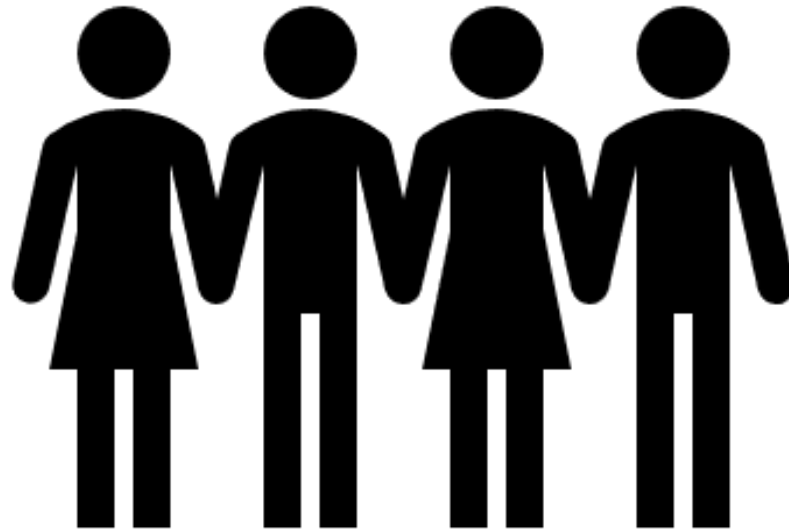
Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Yhteiskehittäminen nimenomaan työhyvinvointia kehitettäessä

MITÄ?
Henkilökohtaisuus
Tunnetyö

MIKSI?
Jatkuva
kehittäminen
Sujuvammat
prosessit
Osallisuus,
vaikuttamisen
mahdollisuus

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

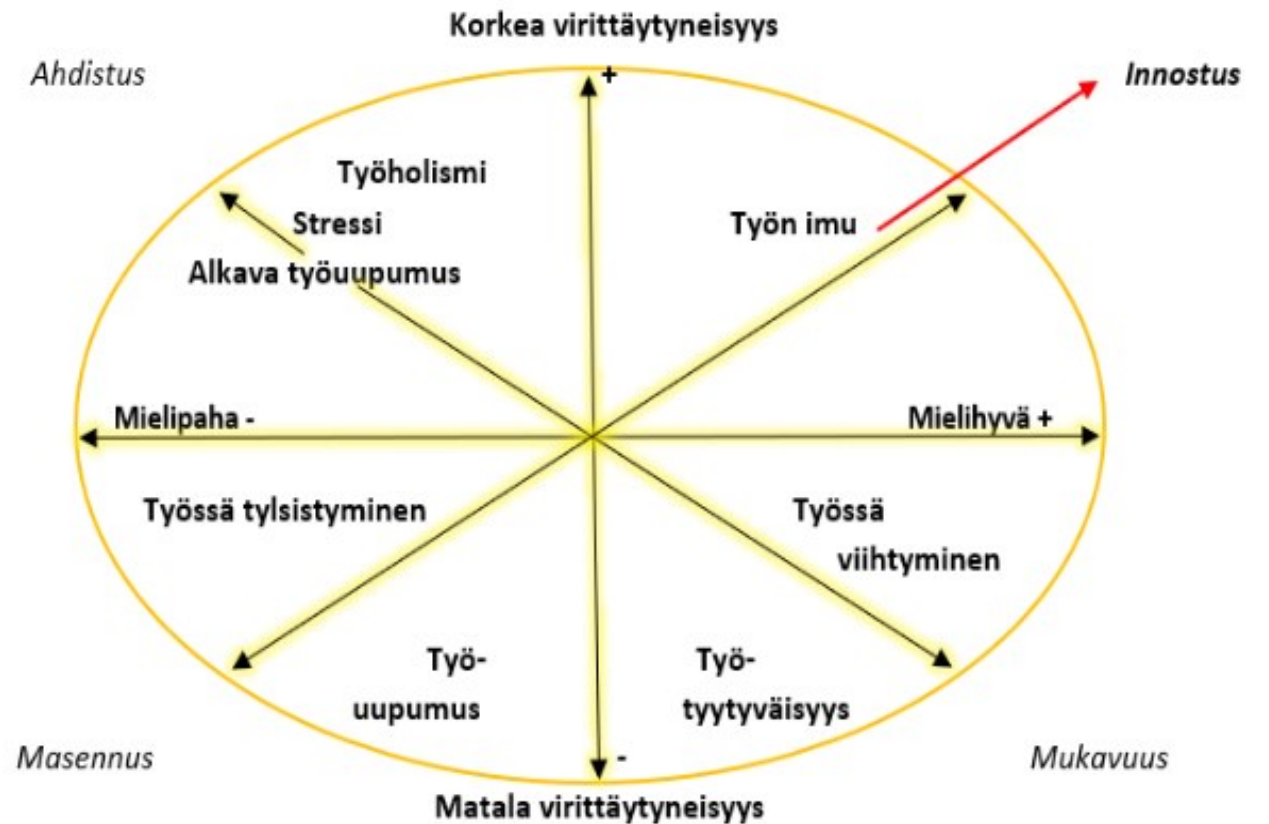
Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Innostunut ideointi

- Innostus on aktiivista virittäytyneisyyttä ja mielihyvän kokemista.
- Innostuneille yhteisiä piirteitä ovat uteliaisuus, tiedonhaluisuus ja oivallukset, jotka saavat ihmisen toimimaan, kokeilemaan ja etsimään uovia ratkaisuja.
- Innostunut työntekijä voi hyvin ja on myös tuottava. Innostus myös tarttuu.
- Innostus toimii ideoiden ponnahtuslautana.

Henkilökohtaisen työhyvinvoinnin malli (mukaillen Mäkikangas ym.2017; Manka & Manka 2016)

”Niin kauan kuin riittää innostusta, riittää erilaisia mahdollisuuksiakin”
– Norman Vincent Peale -

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

*”Jokaisella työyhteisön jäsenellä on avaimet innostusta ja ideointia rakentavan kokeilukulttuurin luomisessa ja niin sanotun hyvän kehän liikkeelle laittamisessa
Helena Jaakola -*

Ketterät kokeilut ja yhteiset onnistumiset

- Ketterien kokeilujen ja rutiinien muuttamisen ytimessä on aina kyky haluta ja tehdä muutos, ja laatia ja ymmärtää perustelut sille.
- Muutoksesta kannattaakin tehdä mahdollisimman helppoa ja yksinkertaista.
- Kokeilut vaativat myös luovuutta, joka voi yksinkertaisimmillaan olla ennakkoluulotonta ja mielikuvituksen käyttökykyä vaativaa ajattelua, ongelmratkaisukykyä ja taitoa ja uskallusta siirtyä tutusta tuntemattomaan.
- Vaikka ideointi ja kokeilut vaativat tekijältään oman työn perusteellista ajattelua, avointa suhtautumista muutokseen ja rohkeuttakin, antaa se tekijälleen myös paljon.

Fasilitointi kehittämisen ja kokeilujen tukena

ideointi

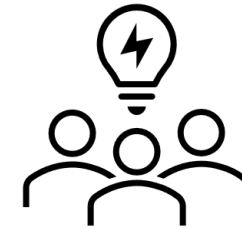
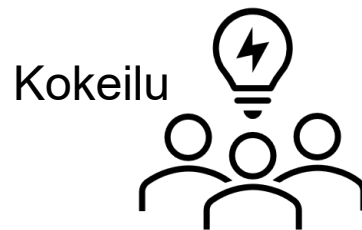

Idean kokeilun käsikirjoitus:

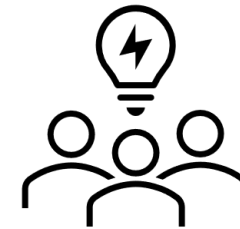
- Tavoite
- Hypoteesi
- Oletukset
- Mitä ja miten kokeillaan
- Mittarit
- Roolit ja vastuut
- Aikataulu
- Reflektointi

Fasilitointi tarkoittaa yhteiskehittämisen tukemista ja mahdollistamista: ihmisten energisoimista ja ohjaamista tavoitteelliseen tekemiseen.

Opitun analysointi ja arviointi

Mittaaminen & Palautteen keruu

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Prototyypit ja kokeiluasetelmat apuna

Prototyyppi on oppimisen apuväline, jonka avulla voidaan ymmärtää kehitettävää ideaa paremmin.

- Visualisoinnit
- Hahmomallit
- Esine tai tila prototyypinä
- Digitaalinen prototyyppi
- Kuvakäsikirjoitus (kuvasarja)
- Lavastaminen
- Asiakaspolku, prosessikuvaus

Kokeiluasetelmia

- Läpikäynti, simulaatio, roolipeli

Palautteen keräämisen menetelmiä

- Haastattelut, havainnointi, toimintaan perustuva näyttö

✚ Positiivinen palaute:

asioita/piirteitä, joista koehenkilö piti ja jotka toimivat hyvin

🔧 Rakentava kritiikki:

asioita, joita tulisi parantaa

? Kysymyksiä,

joita kokeilu herätti tai joita koehenkilöt esittivät

💡 kokeilusta syntyneitä

Ideoita ja uusia ajatuksia

Lähde: Hassi L., Paju S., Maita R. 2015. Kehitä kokeillen.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Pohdintatehtävä:

Hyviä esimerkkejä kokeiluista?

Kestävä kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

HYVINVOIVA HOIVA
VÄLMÅENDE OMSORG

SOSIAALITAITO

Yhteenveto iltapäivästä

NOVIA
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

HYVINVOIVA HOIVA
VÄRMÅENDE OMSORG

SOSIAALITAITO

Kiitos osallistumisestasi!

Tutustu myös Hyvinvoiva hoiva –oppaaseen
”*Tietoa ja työkaluja työhyvinvoinnin kehittämiseen
ikäihmisten hoivapalveluissa*”,
jonka löydät hankkeen kotisivuilta:

<https://blogs2.abo.fi/hyvinvoivahoiva-opas/>

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto